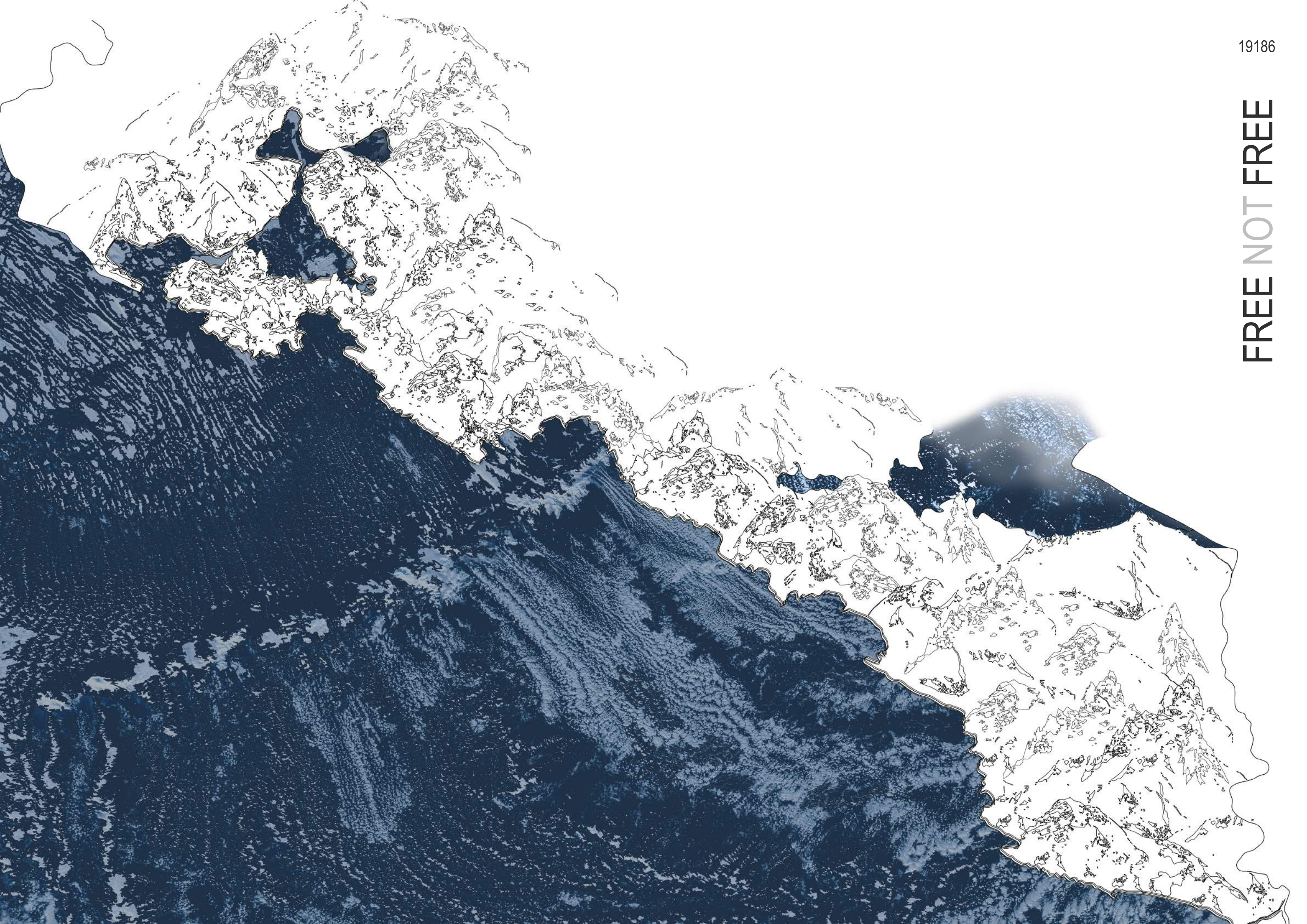

SADRŽAJ

1.0 _ FREE NOT FREE

- 1.1 _ Uvod / Ideja
- 1.2 _ Granica / Međa
- 1.3 _ Koncept

2.0 _ OSNOVA

3.0 _ SPACE I

- 3.1 _ Koncept
- 3.2 _ Izvedba / Materijalizacija

4.0 _ SPACE II

- 4.1 _ Koncept
- 4.2 _ Izvedba / Materijalizacija

5.0 _ SPACE III

- 5.1 _ Koncept
- 5.2 _ Izvedba / Materijalizacija

6.0 _ SPACE IV

- 6.1 _ Koncept
- 6.2 _ Izvedba / Materijalizacija

7.0 _ SPACE V

- 7.1 _ Koncept
- 7.2 _ Izvedba / Materijalizacija

8.0 _ PREDMER I PRERAČUN // IZOMETRIJSKI PRIKAZ

9.0 _ IZLOŽBENE FOTOGRAFIJE

1.0 _ FREE NOT FREE

1.1 _ UVOD / IDEJA

Glavna karakteristika Crne gore ogleda se u njenom bogatom priobalju. Specifičan prirodan kontrast , kamen i voda su dominantni elementi njene obale. Jaki kontrasti, izrazite atmosfere i upečatljiv kontekst , kao takvi skreću i okupiraju pažnju na sebe. Obala sama po sebi predstavlja jednu među i kao takva stvara mogućnosti ka oformljivanju velikog broja slobodnih prostora.

Ideja o slobodnom prostoru javlja se kod svake individue koja kreira sopstveno značenje, daje sopstveni narativ. Samim tim percepcija slobodnog prostora, neminovno, se vezuje za posmatrača i njegov ugao posmatranja, njegov lični stav i osećaj. Naravno, ni jedan slobodan prostor u potpunosti nije slobodan. Ni jedan prostor nije potpuno odsečen od svih parametara koji na njega utiču i koji ga grade. Uzevši u obzir društveno-sociološke, ekonomske, prirodne, morfološke, političke, kulturološke faktore, kao neraskidive komponente arhitekture, oni predstavljaju i determinante slobodnog prostora. Kako sam kontekst obale podrazumeva jednu vrstu slobode, neophodno je bilo analizirati sve navedene determinante koje utiču na građenje slobodnih prostora, načine i mesta na kojima se oni javljaju, kako bi se dobila što jasnija slika o crnogorskom priobalju.

Tokom analize uočen je diverzitet u korišćenju obale, od apsolutno slobodnih prostora, ka maksimalno zatvorenim ekosistemima, čime se izdvojila ideja o gradaciji slobodnih prostora crnogorskog priobalja. Razućenost same obale i njeni prekidi, kao posledica prirodno morfoloških karakteristika, bitno su uticali na to da se, na tim mestima jave specifični oblici slobodnih prostora. Pored tih mesta, ovi prekidi u kontinuitetu same obale, su doprineli segregaciji tj. drugačijih pristupa u razvoju i izgradnji koja je bila podstaknuta i pokrenuta političkim, društvenim i ekonomski faktorima.

1.2 _ GRANICA / MEĐA

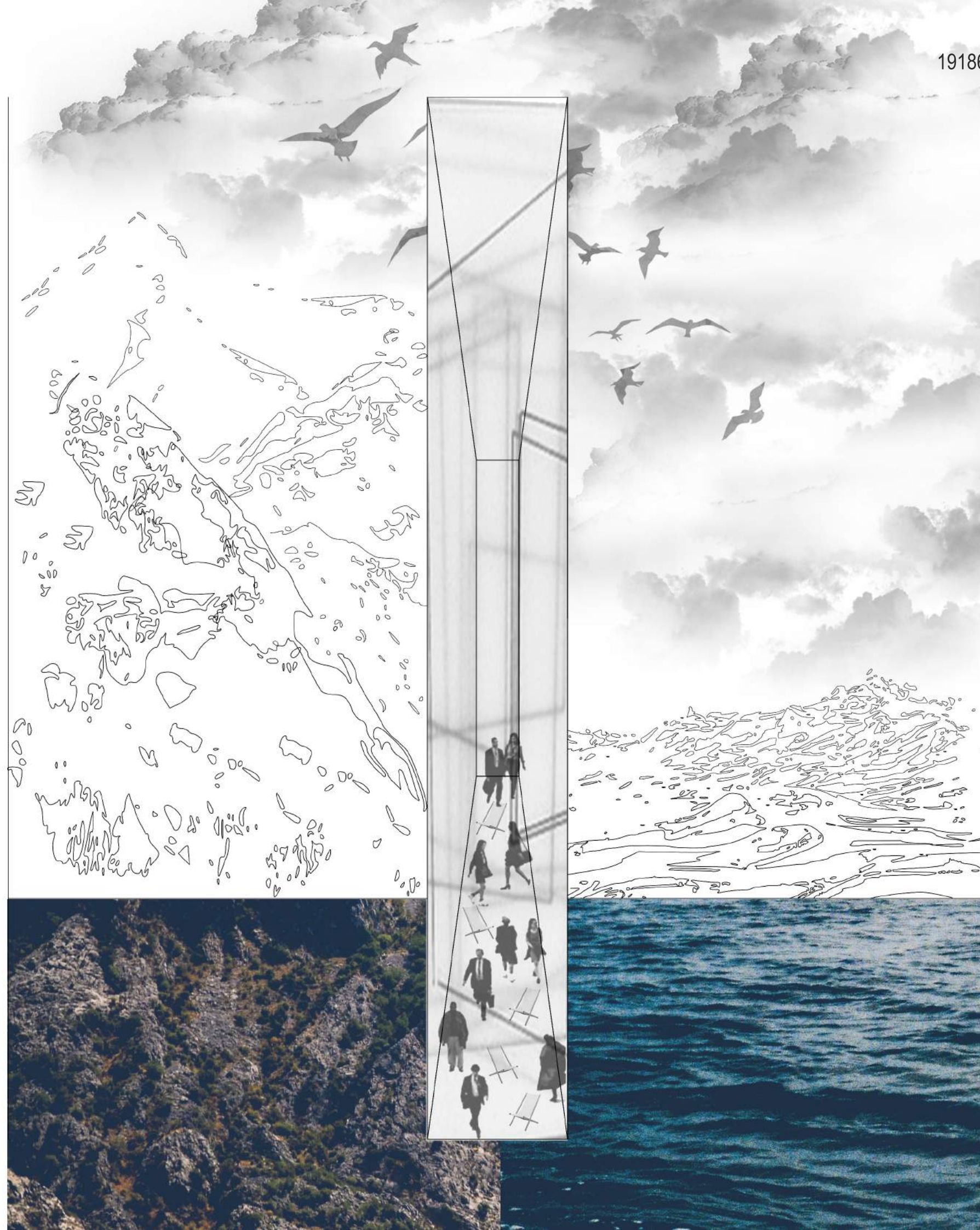
Duhovna, istorijska, prirodna i materijalna granica postoji, iako „linija“ nema. Svest o njenoj tački polazišta, njenoj putanji i njenom kraju je sveprisutna. Prostor koji ona gradi nalazi se između stvari, prostor koji spajajući razdvaja, ili možda razdvajajući spaja ljude, stvari, kulturu i identitete prostora koji se međusobno razlikuju. Dakle, granični prostor kao i granica su prostori koji imaju spoljasnju marginu – čovek živi, voli, radi kreće se i zabavlja, ali i unutrašnju - duboku i intimnu, koja prati duševna stanja i ideje. Granice su potrebne da bi se dokazalo postojanje. Tamo gde ga nema one su zamišljene, tamo gde postoje one su prepoznate i podložne promeni, proširenju, oslabljivanju i ukidanju. U raznim formama i na različite načine, granice i međe su vezane za izmenu stvarnog pejzaža, menjaju teritorije koje su fizički zauzete. Granica nije jedna linija, nju čine više pojaseva, neidentifikovanih zona. Međa, obala, koja je prikazana u ovom radu predstavlja granični prostor događaja, kao i neujednačeni i nestalni prostor koji nastaje u sinergiji konkretnog prostornog okvira i sposobnosti posmatrača da oseti , prepozna i iskoristi sve relacije koje nastaju u datom prostoru.

1.3 _ KONCEPT

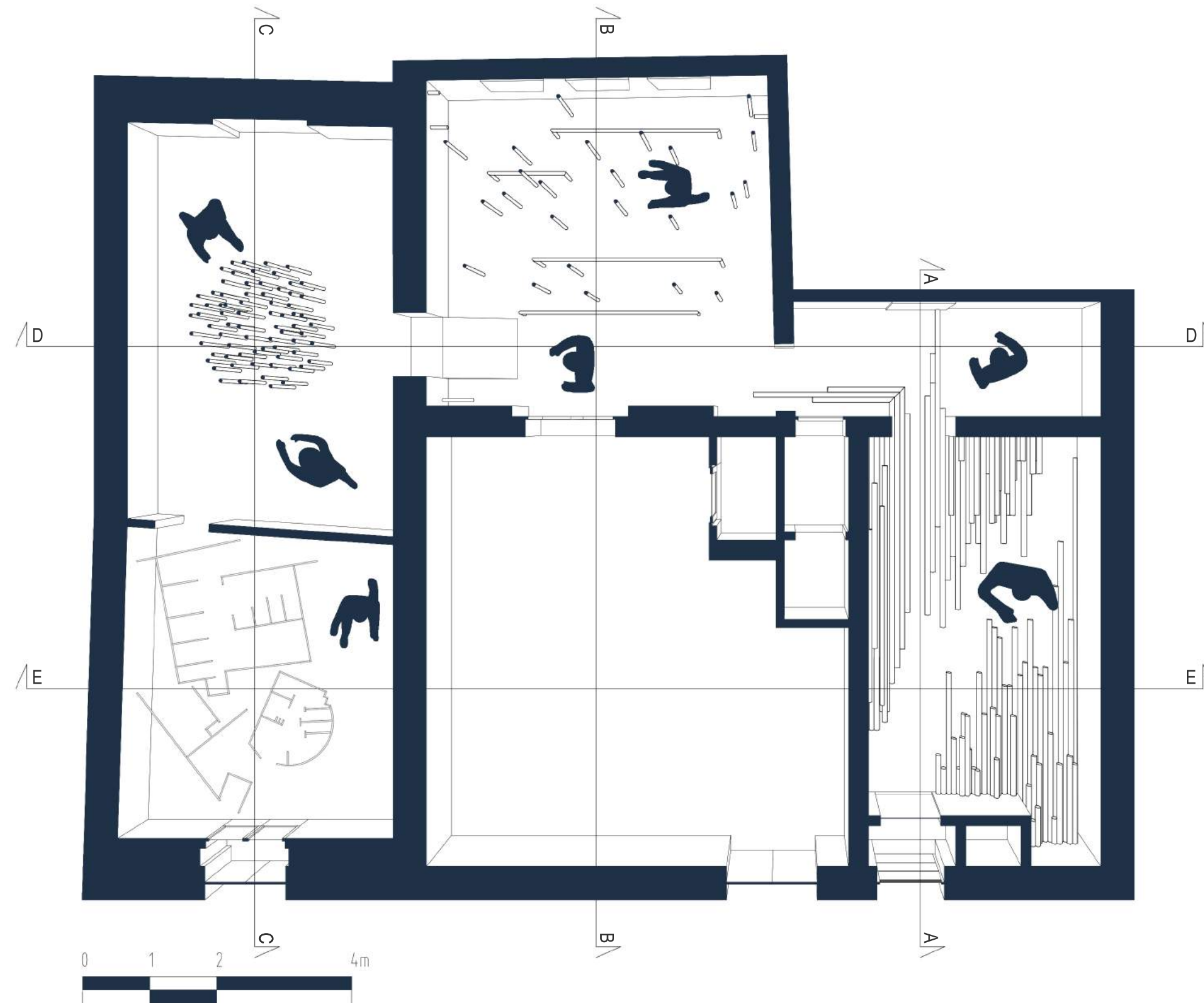
Koncept postavke baziran je na pređašnje izvršenoj analizi crnogorskog primorja i pojmu granice. Tokom same analize izdvojili su se pet karakterističnih „tipova“ slobodnih prostora obale; slobodna plaža (SPACE I i II), „usmerena“ peščana plaža – prostor određen ležaljicama (SPACE III), otuđena plaža (SPACE IV) i budućnost crnogorskog primorja (SPACE V). Ovi tipovi predstavljaju, ne jedine, već najupečatljivije, kao i najpojavnije delove priobalja. Iako uslovljeni istim faktorima - društveno-sociološkim, ekonomskim, prirodnim, morfološkim, političkim, kulturološkim, bivaju otelotvoreni i tretirani na različite načine.

Kao osnovna determinanta koristi se samo kretanje korisnika. Težeći stvaranju jedne celine i povezivanjem prostorija izložbenog prostora, idejna struktura biva povezana, kako materijalom tako i samom formom. Ona oslikava pomenute tačke, gradeći nove atmosfere i stvarajući nove slobodne prostore u okviru paviljona, gde se ujedno i oslikava upečatljiva „problematika“. Materijalizacija same strukture je vezana za oslikavanje najdominatnijeg prirodnog materijala Crne Gore – kamena, dok je sama njena dinamika vezana za ostale faktore.

Pored vodeće strukture, javljaju se i dodatna dva elementa – fotografije i ležljake. Fotografije su propratni element koje služe lakšem razumevanju i deskripciji samih prostorija, „tačaka“ slobodnih prostora, dok ležaljke predstavljaju elemente slobodne na korišćenje u zavisnosti od želje samih korisnika. Nalaze se na ulazu u paviljon, i sugerišu korisniku da sam pronade „svoj prosor“. Struktura je zamišljena tako, da ne predstavlja samo entitet za kritiku i otvoren diskurs, ona podstiče interaktivnost sa posetiocima paviljona.

2.0 _ OSNOVA

3.0 _ SPACE I // kamen kao free space

3.1_KONCEPT

Prva i ulazna prostorija, izložbenog prostora *SPACE I* predstavlja početnu tačku uspostavljenog „sistema“ postavke. Kao takva, određuje najdominantniji prostor „slobode“ crnogorskog primorja. Teži se prikazivanju jakog i upečatljivog odnos kamena i vode, zastupljen u ovim, ali i većinskim, zonama primorja.

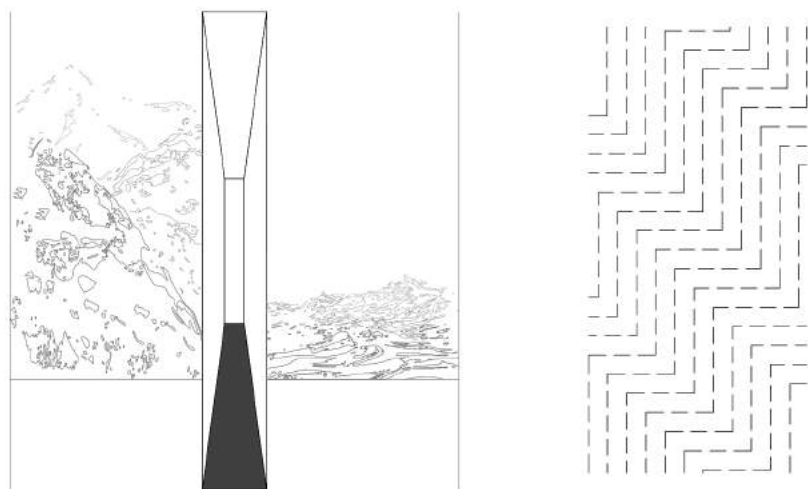
Kroz analizu i uspostavljeni koncept same strukture, kao glavna okosnica koristi se kretanja korisnika, naizgled slobodno, ali otežano. Upravo iz ovih faktora proistekla je ideja o postavljanju i vezivanja same strukture za pod izložbene prostorije. Ovakvom koncepcijom, iako potpuno slobodan, prostor aludira i prezentuje dominantan osećaj otežanog kretanja i nepristupačnosti.

Celokupni doživljaj biva upotpunjen fotografijama upravo ovih slobodnih prostora sa područja crnogorskog primorja.

3.2_IZVEDBA / MATERIJALIZACIJA

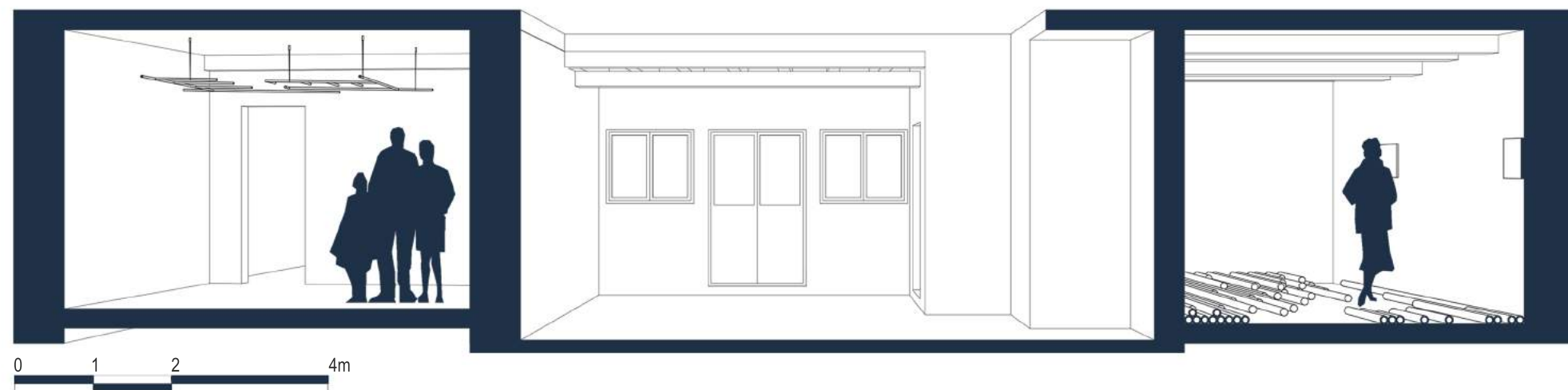
Prostor je ispunjen metalnim cevima prečnika $\varnothing 80\text{mm}$. Cevi su postavljene paralelno duž prostorije i fiksirane za pod. Međusobno, cevi su zavarene jedna za drugu kako bi se izbeglo njihovo pomeranje i izvršilo međusobno fiksiranje cevi.

Na zidu prostorije postavljene su dve fotografije dimenzija $40 \times 60\text{ cm}$, bez vidnih mesta fiksiranja, prema dispoziciji kao na crtežima.

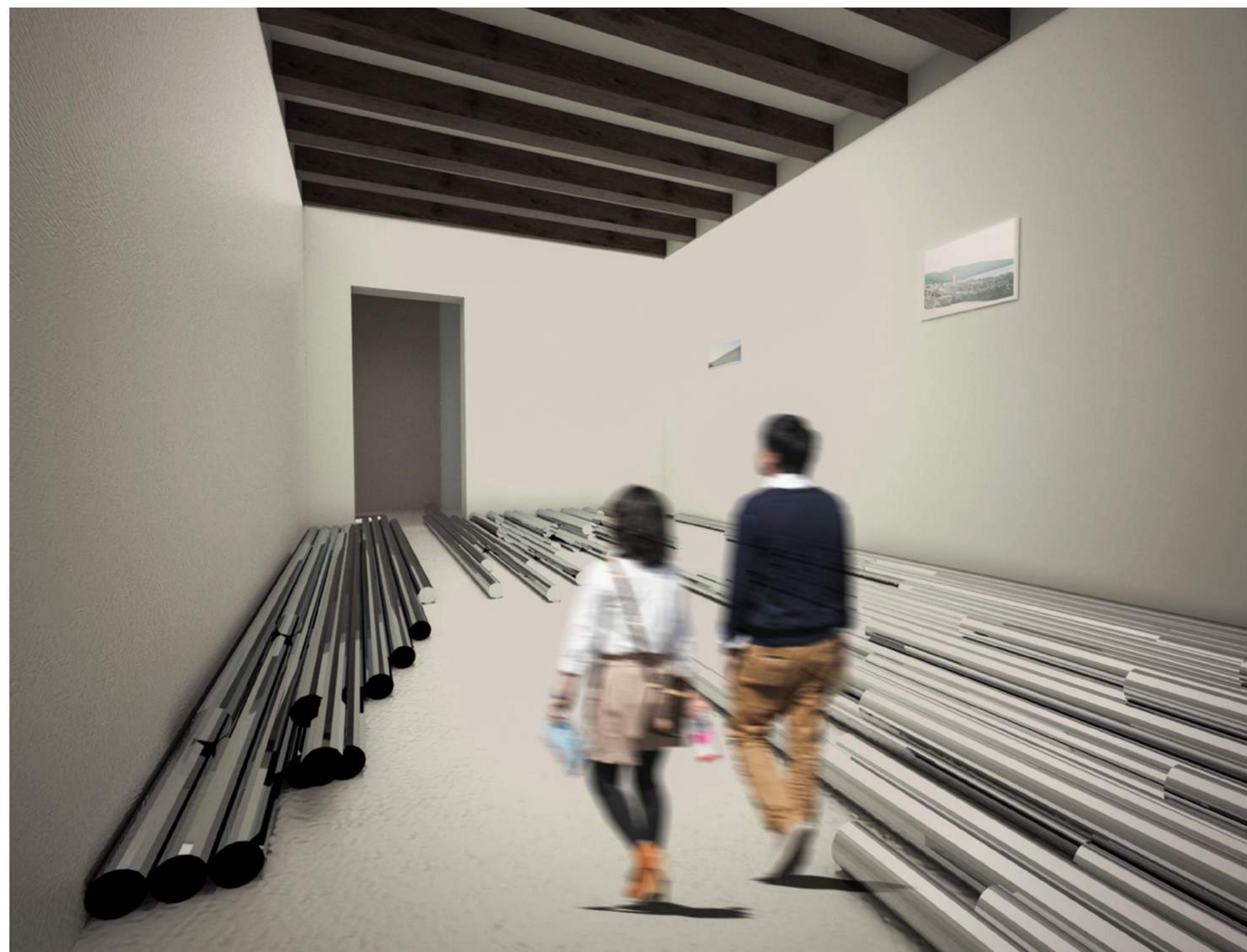

dijagram 1 _ prikaz tretiranja „međuprostora“ / vezivanja za pod

dijagram 2 _ prikaz kretanja - otežano

Presek E-E

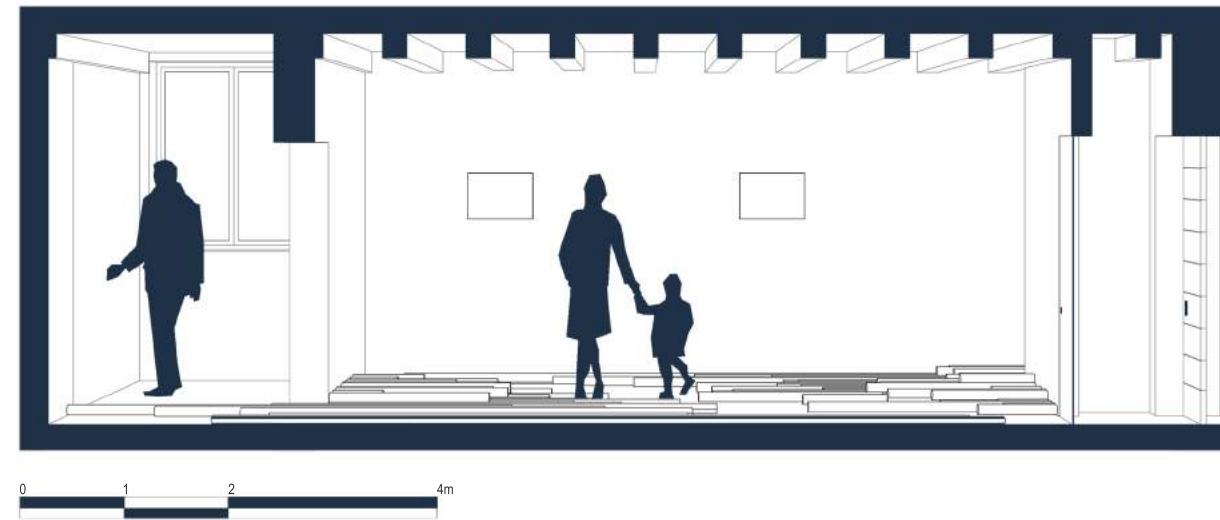

4.0 _ SPACE II // prolaz

4.1_KONCEPT

SPACE II druga prostorija paviljona, svojom dimenzijom kao i pozicijom orjentisana je ka stvaranju „prolaza“. Osvrtom na zastupljeno kretanje, ona primarno predstavlja nastavak prethodne ulazne prostorije i vrhunac pređašnje pomenutog odnosa - jednu vrstu „oslobođenja“.

Fotografija se postavlja direktno na prelazu između ova dva prostora. Metalna struktura koja se nastavlja iz prostorije *SPACE I* aludira upravo na tu postojeću i neraskidivu vezu ova dva slobodna prostora i time korisnika usmerava ka daljem istraživanju.

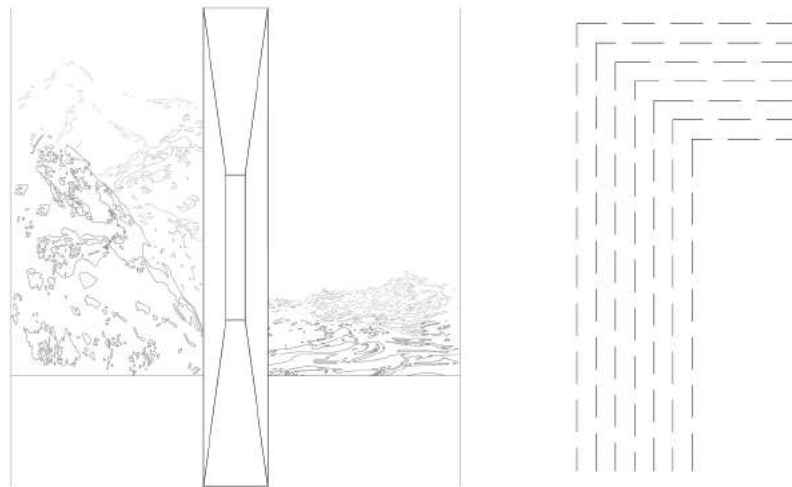

Presek A-A

4.2_IZVEDBA / MATERIJALIZACIJA

Na podu prostorije postavljene su metalne cevi profila fi 80 mm, spajanje sa cevima iz prethodne prostorije je izvršeno zavarivanjem uz fiksiranje za pod.

Na zidu prostorije nalazi se jedna vertikalna fotografija širine 60 cm i visine odgovarajuće spratnoj visini prostorije. Samo kačenje se izvodi bez vidnih mesta fiksiranja.

dijagram 1 _ prikaz tretiranja „međuprostora“ / oslobađanje

dijagram 2 _ prikaz kretanja - prolazno, slobodno

5.0 _ SPACE III // ležaljka kao parametar

5.1_KONCEPT

Sledeća prostorija izložbenog prostora *SPACE III*, koncipirana je kao srednja zona na uspostavljenom gradacijskog skali slobodnog prostora. Ona predstavlja prikaz odnosa čistih peskovitih plaža crnogorskog primorja i ležaljki. Ležaljke u ovako oformljenom odnosu predstavljaju glavni paramtera uslovljavanja slobodnog prostora.

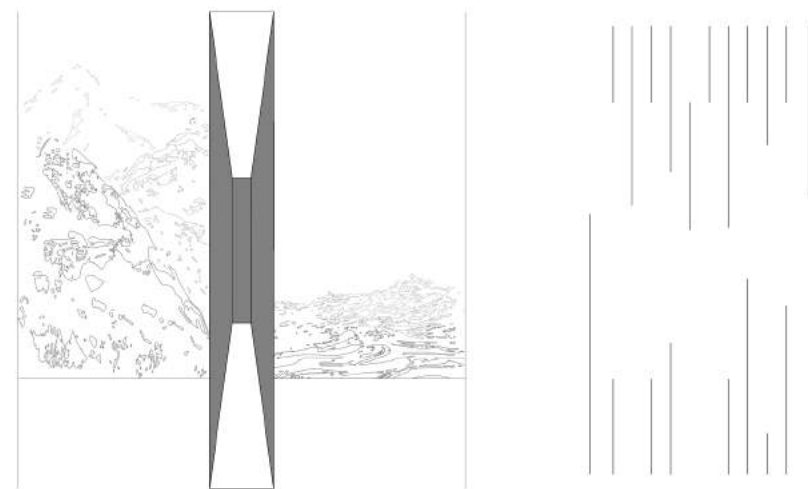
Kako je kao glavni orijentir, za intervenciju u paviljonu, primenjeno kretanje korisnika, zamišljenom strukturom teži se stvaranju polu-slobodnog prostora i ona biva „vezana“ i predstavljena kao ekstenzija zidova izložbene prostorije.

Sama struktura „proizvodi“ slobodni prostor, prepušten interpretaciji korisnika i njegovom korišćenju, uslovljavajući kretanje.

5.2_IZVEDBA / MATERIJALIZACIJA

Sačinjena je iz dve vrste elemenata. Prvu grupu elemenata čine metalne cevi profila fi 50 mm fiksirane za zidove prostorije bez vidnih spojnica. Cevi su različitih dužina kao u crtežu. Drugu grupu elemenata čine pravougaoni „p – profili“ formirani od metalnih cevi profila 50mm spajani zavarivanjem, profili su fiksirani za pod putem veznih metalnih elemenata.

Tri fotografije dimenzija 40x60 cm su postavljene na zid prostorije u dispoziciji kao na crtežima. Kačenje fotografija se izvodi bez vidnih mesta fiksiranja.

dijagram 1 _ prikaz tretiranja „međuprostora“ / vezivanje za zid, ekstenzija

dijagram 2 _ prikaz kretanja - usmereno

Presek B-B

6.0 _ SPACE IV // kupljena sloboda

6.1_KONCEPT

SPACE IV odnosno četvrta prostorija paviljona, predstavlja poslednju tačku analize crnogorskog primorja i slobodnog prostora. Kako se težilo prikazivanju gradacije slobodnog prostora, od ulazne sve do četvrte prostorije paviljona, odnosno od free do not free prostora, poslednja „kupljena sloboda“ (kupljeni pogled, plaža, more, atmosfera) je vezana za novonastale urbane zajednice, ali i objekte koji se formiraju na području primorja.

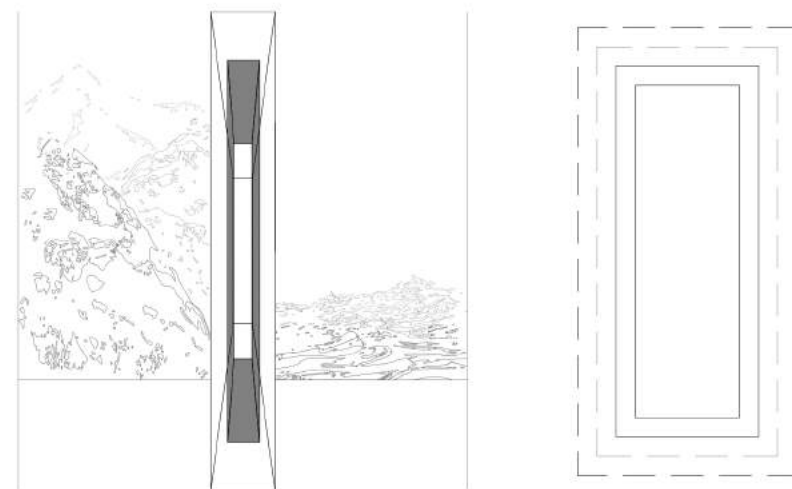
Korisnici se isključuju iz slobodnog prostora, i to parče biva dodeljeno novom ekosistemu privatnih vila. Ovom privatizacijom i uzimanjem slobodnog prostora za „pravljenje“ sopstvenog, postavljaju se jasne i vidne granice. Samim tim, deo strukture koji je vezan za četvrtu prostoriju izložbenog prostora, biva centralno postavljen. Vertikalnim metalnim cevima gusto poređanim predstavlja se upravo taj novi izolovani slobodni prostor, novi ekosistem.

Ovim delom strukture se teži prenošenju kritike i aludiranju na primarnom problemu i količini „kupljene slobode“. Korisniku je otvorena mogućnost ka kretanju kroz prostoriju, dok sama struktura postavlja jasne granice pristupa.

6.2_IZVEDBA / MATERIJALIZACIJA

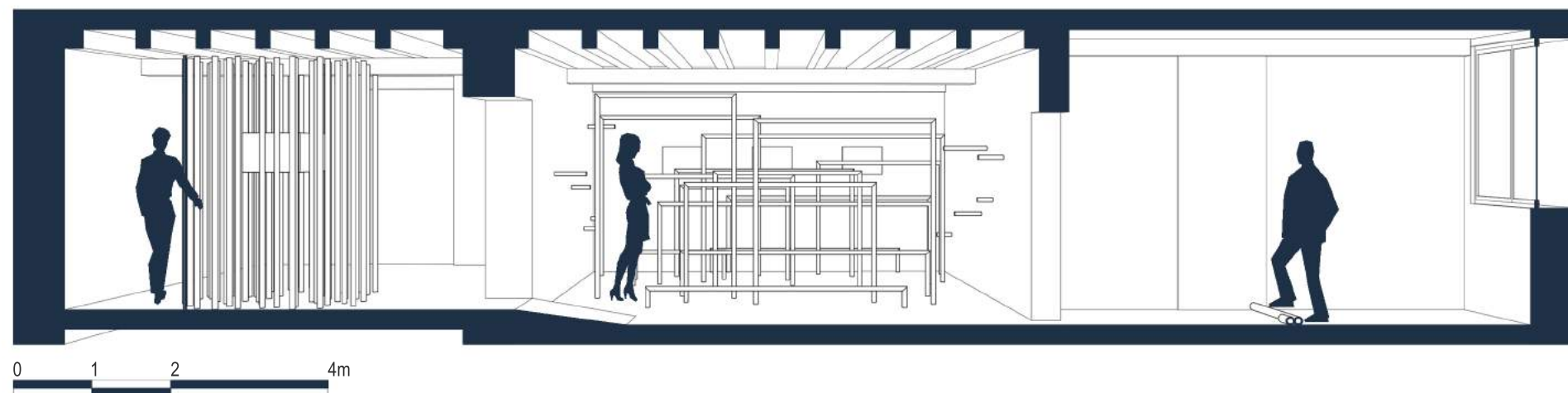
Postavka u ovoj prostoriji se sastoji od metalnih, vertikalno postavljenih cevi profila fi 50 mm. Cevi su postavljene od poda do plafona za koje su fiksirane metalnim veznim elementima. Dispozicija cevi je takva da centrično prate i okružuju postavku fotografija.

U središtu cevi postavljene su metalne ploče dimenzija 40x60 cm koje su zavarene za cevi i čine podlogu za koje se fiksiraju četiri fotografije koje po dimenzijama odgovaraju dimenzijama ploča.

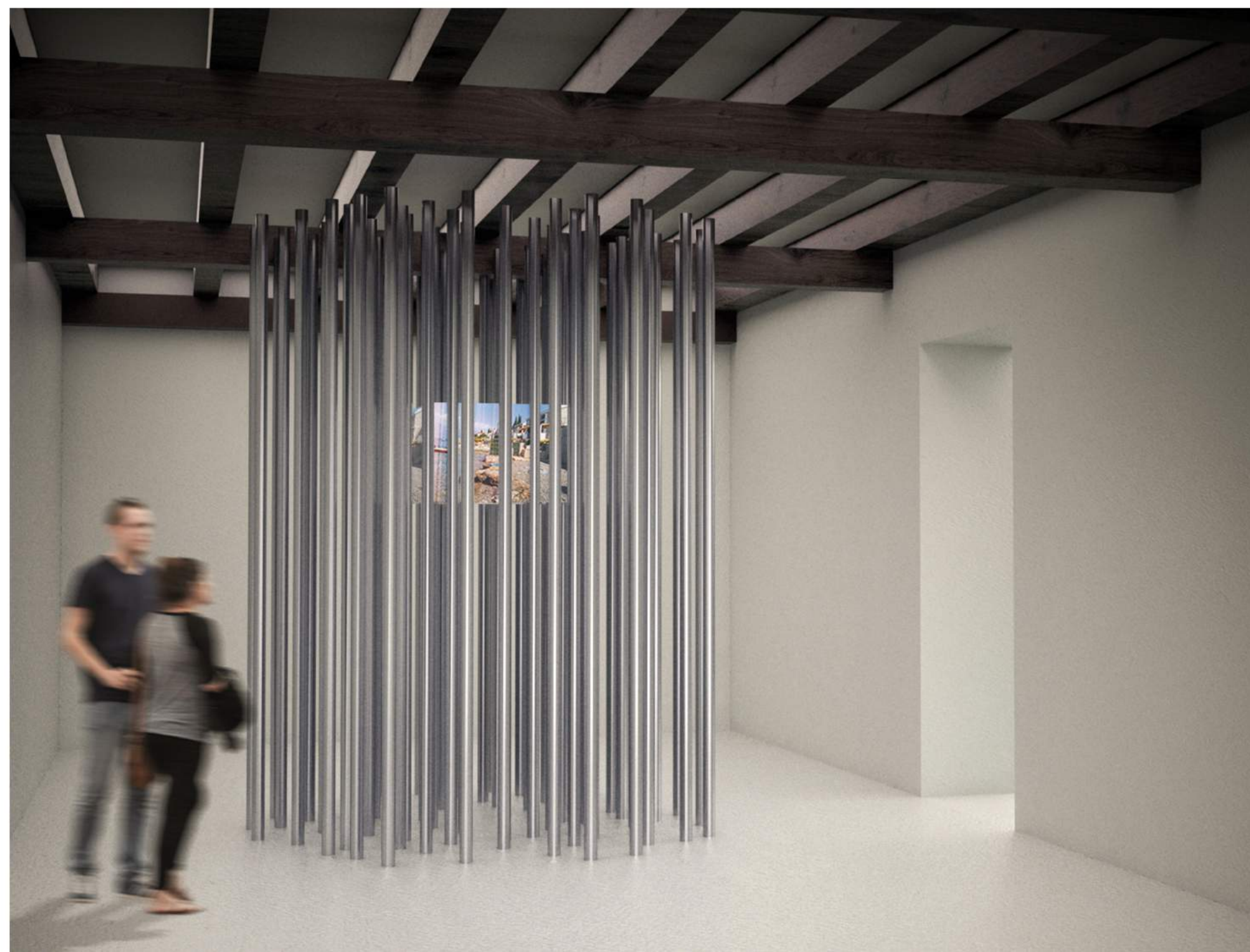

dijagram 1 _ prikaz tretiranja „međuprostora“ / centralno postavljeno

dijagram 2 _ prikaz kretanja - restriktivno, ograničeno

Presek D-D

7.0 _ SPACE V // free na kavdrat

7.1_KONCEPT

Sve prethodne prostorije vodile su upravo do ove tačke, tačke kulminacije kao osnove ideje u formiranju strukture prostorije *SPACE V*. Metalna struktura se vezuje za plafon, dok se ostali prostor poslednjeg „dela“ paviljona oslobađa za nesmetano i potpuno slobodno kretanje korisnika. Korisnik se kreće po „senci“ strukture gde uviđa odraz same forme. Struktura je koncipirana kao odraz postojećih savremenih urbanizovanih delova crnogorskog primorja (kao što je Porto Montenegro) koji, za razliku od pomenutih mikro zajednica, zauzimaju mnogo veće segmentne slobodnog prostora, ali i dalje bivaju „slobodni“.

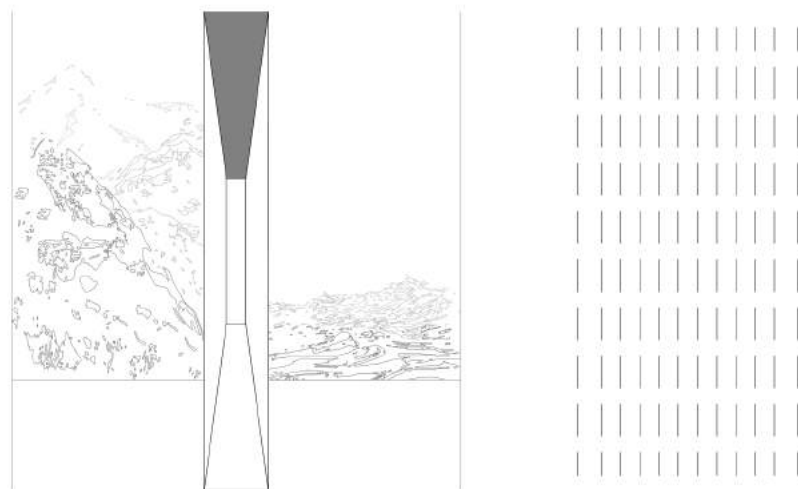
Poslednja prostorija izložebnog paviljona orijentisana je ka provokaciji korisnika o promišljanju budućnosti slobodnog prostora.

Da li je za slobodan prostor bitan autentičan karakter prostora? Da li je on odraz karaktera konteksta u kome se nalazi? Do koje se mere „urbanizuje“ slobodan prostor? Šta je to novi urbani slobodni prostor?

7.2_IZVEDBA / MATERIJALIZACIJA

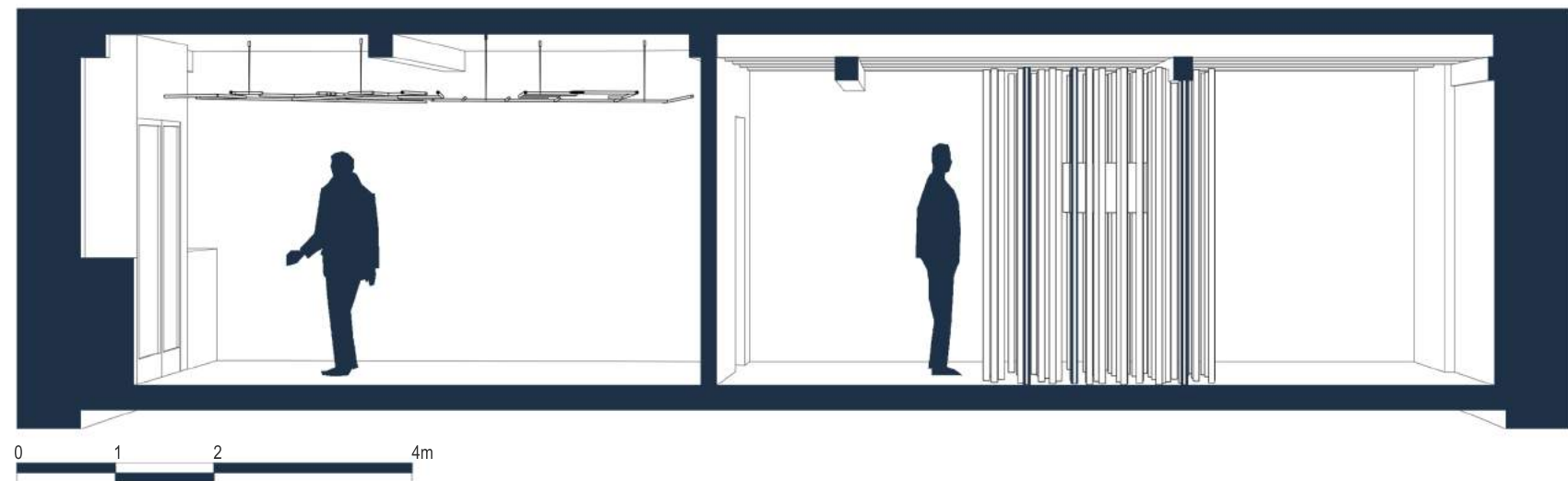
Postavku u petoj prostoriji čini struktura koja je sačinjena od metalnih cevi profila fi 50 mm koje su međusobno spojene zavarivanjem. Cela postavka je putem metalnih sajli okačena o noseći deo konstrukcije plafona bez vidnih spojnica sa donje – vidne strane strukture.

Sama struktura je pozicionirana tako da se nalazi ispod rasvete kako bi se dobio željeni efekat na podu prostorije.

dijagram 1 _ prikaz tretiranja „međuprostora“ / vezivanje za plafon

dijagram 2 _ prikaz kretanja - slobodno

Presek C-C

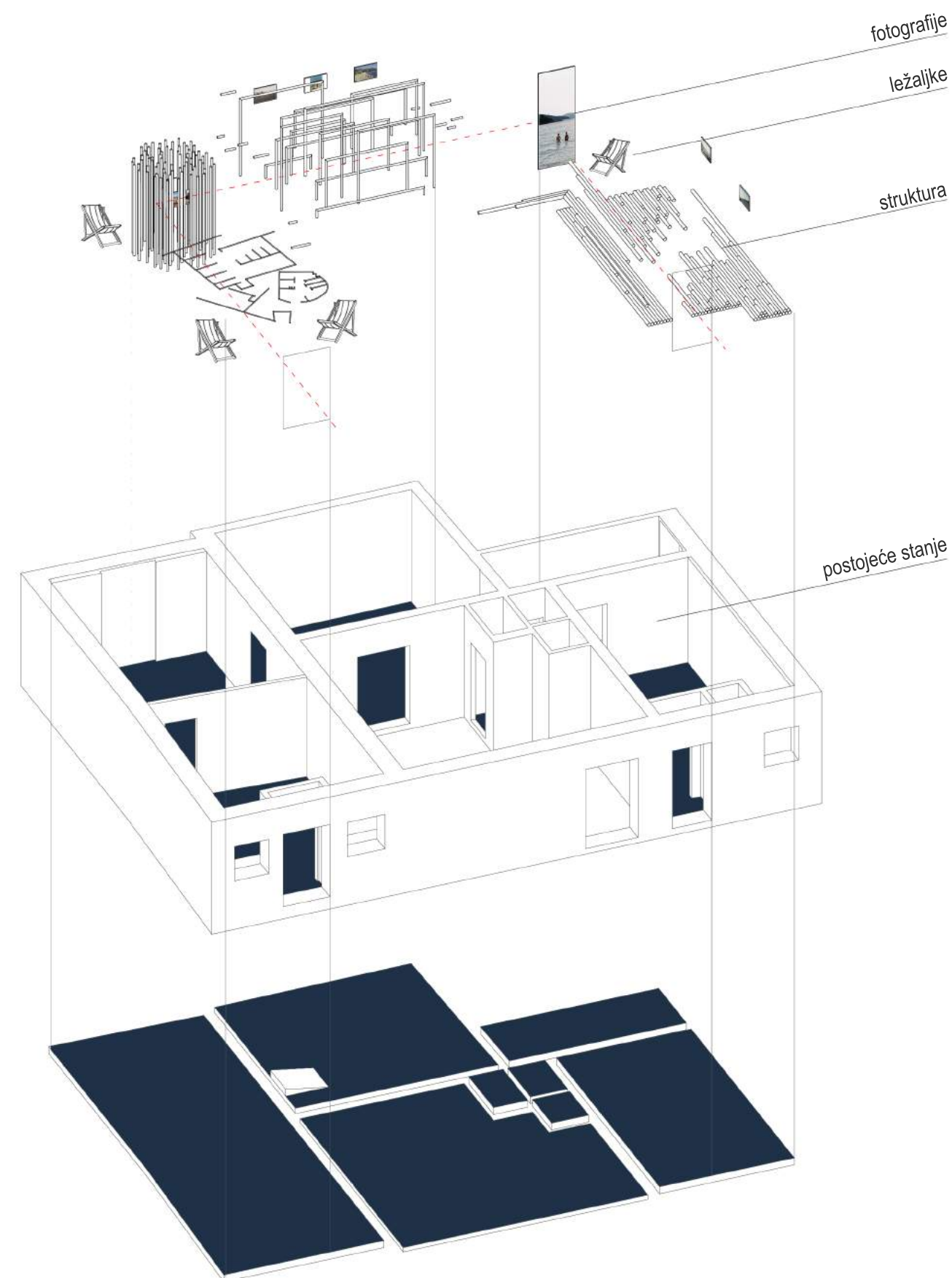
8.0 _ PREDMER I PRERAČUN // IZOMETRIJSKI PRIKAZ

Zidove paviljona neophodno je ujednačiti u materijalizaciji i izvršiti bojenje svih zidova eneterijera belom disperzivnom bojom. Prilikom pripreme prostora a pre krećenja neophodno je pripremiti mesta kačenja fotografija i postaviti elemente za fiksiranje, takođe isto važi za prostoriju 3 gde treba pripremiti i postaviti elemente za fiksiranje grupe elemenata koji se postavljaju na zid.

S obzirom da se prostor odlikuje različitim vrstama materijalizacije podova u prostorijama, za potrebe izložbe neophodno je izvršiti njihovo ujednačavanje postavljanjem tankog sloja linoleuma kao podne obloge. Linoleum je debljine 2 mm u beloj boji i postavlja se tek nakon postavljanja veznih elemenata za strukturu u prostoriji 3.

Plafon se zadržava u postojećem stanju uz prilagođavanje postojeće rasvete potrebama izložbe.

BR.	PREDMER I PREDRAČUN RADOVA	KOLIČINA	JEDINIČNA CENA	UKUPNO:
1.	Nabavka poludisperzivne bele boje za krećenje celog prostora	79kg	15 eura kanta	60 eura
2.	Krećenje zidova - radnici	221m2	2 eura po m2	442 eura
3.	Oblaganje poda belim linoleumom debljine 2 mm	97m2	9 eura	873 eura
4.	Postavljanje linoleuma – radnici	97m2	2 eura po m2	194 eura
5.	Nabavka i montaža samolepljivih čičak traka 20mm za postavljanje fotografija na zidne površine, bele boje	2 komada	3.5 eura	7 eura
6.	Kaširanje fotografija na karton peni	10 komada	5 eura	50 eura
7.	Nabavka, transport i montaža toplo valjanih inox prohrumskih cevi			
7.1	prečnik fi 80 mm	184 metar	10 eura	1.840 eura
7.2	prečnik fi 50 mm	321 metar	8 eura	2.568 eura
8.	Nabavka transport i montaža veznih metalnih elemenata izradjenih od inoxa	190 komada	6 eura	1.140 eura
9.	Nabavka i montaža čeličnih nosača i sajli za kačenje	10 komada	5 eura	50 eura
10.	Nabavka i montaža čeličnih kuka za kačenje fi 5 mm	10 komada	10 eura	100 eura
11.	Nabavka i montaža led traka	10 komada	15 eura	150 eura
12.	Nabavka i montaža reflektora	10 komada	30 eura	300 eura
13.	Nabavka aluminijumskih ležaljki za plažu	10 komada	15 eura	150 eura
14.	Nabavka prostirki za plažu	15 komada	3 eura	45 eura
15.	Izrada i štampa promo materijala	/	1200 eura	1.200 eura
16.	Izrada i održavanje sajta za potrebe izložbe	/	500 eura	500 eura
17.	Dnevnice za montažere strukture	3 radnika – 3 dana	60 eura	540 eura
18.	Transport svih elemenata izlože Podgorica – Venecija	/	3.000 eura	3.000 eura
19.	Transport svih elemenata izložbe od luke u Veneciji do izložbenog prostora	/	4.500 eura	4.900 eura
20.	Ketering	/	500 eura	500 eura
21.	Smeštaj	tim	2.000 eura	2.000 eua
22.	Razni nepredviđeni radovi	/	3.000 eura	3.000 eura
23.	Demontaža i odnošenje materijala	/	800 eura	800 eura
		UKUPNO CENA KOŠTANJA:		24.409 eura

9.0 _ IZLOŽBENE FOTOGRAFIJE

Privatna arhiva

Valdanos

Kotor

Kotor

Rafailovići

Herceg Novi

Bečići

Krašići

